

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Katedra výtvarné výchovy

**Vzpomínky ze severu - islandské pohlednice a upomínkové
předměty**

Bakalářská práce

Monika Re

Obor: Výtvarná tvorba se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: MgA. Robert Buček, Ph.D

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité odborné a literární zdroje.

V Olomouci dne 19. 4. 2018

.....

Ráda bych na tomto místě poděkovala rodině a všem blízkým za podporu a důvěru. Dále chci poděkovat vedoucímu práce MgA. Robertu Bučkovi, Ph.D a všem, kteří práci nevedli, ale přesto konzultovali, za cenné rady, ochotu a trpělivost.

Mé další díky si bezpochyby zaslouží Þorbjörg Arnórsdóttir, Fjölur Torfason a celá jejich rodina za to, že nám umožnili poznat krásy jejich země.

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Teoretická část.....	6
2.1	Pohlednice.....	6
2.1.1	Historie a zajímavosti pohlednic.....	6
2.1.2	Vydavatelé a autoři pohlednic v historii.....	14
2.1.2.1	Pavel Körber.....	14
2.1.2.2	Vojtěch Preissig.....	15
2.1.3	Inspirace ze současnosti.....	17
2.1.3.1	Maxwell Tilse.....	17
2.1.3.2	Lara Cameron.....	19
2.1.3.3	Emma Block.....	20
2.1.4	Pohlednice jako součást projektů.....	22
2.1.4.1	Postcrossing.....	22
2.1.4.2	Konto Bariéry - projekt Czech Buddy.....	22
2.2	Suvenýry.....	24
2.2.1	Pragtique.....	25
2.2.2	Lípa Store.....	26
2.2.3	Brno.....	28
3	Praktická část.....	30
3.1	Téma Práce.....	30
3.1.1	Island - moje múza, moje inspirace.....	31
3.2	Postup práce.....	33
3.3	Význam práce.....	49
4	Závěr.....	50
5	Obrazové přílohy.....	51
6	Použitá literatura.....	75
7	Použité internetové zdroje.....	77
8	Zdroje obrazové dokumentace.....	79
9	Anotace.....	81

1 Úvod

Ve svých devatenácti letech jsem na pár let opustila domov a odcestovala jsem na Island – tehdy ještě málo dostupný, pro mnohé záhadný, pro některé snad neexistující prostor na Zemi. Vedla mě touha a chuť odpoutat se od rodičů, zažít dobrodružství a nové věci, poznat život na jiném místě.

Ještě mnohokrát se v následujícím textu vrátím k příběhu, jenž mi Island umožnil prožít. Nejprve bych se však chtěla dostat k samotné podstatě mé bakalářské práce, která je, jak titul napovídá, s islandským prostředím úzce spojena. Pokud pomínu životní zkušenosti, zážitky a další věci, přineslo mi cestování a sním spojené odloučení od domova jeden pro mě zásadní poznatek. Ať jsme kdekoli a jakkoli daleko, nikdy nezapomínejme na ty, kteří myslí na nás. Chci tím jednoduše říci, že například napsání vzkazu na pohlednici nám může zabrat jen nepatrný zlomek našeho času, a přesto tahle kartička přeletí kus světa a dostane se do rukou milované osoby, které vykouzlí úsměv na tváři. A právě pro tyto úsměvy, a ne jen pro ně, jsem se rozhodla zvolit si jako téma bakalářské práce grafické zpracování islandských dárkových či upomínkových předmětů, jejichž součástí budou mimo jiné právě pohlednice.

Celá práce se skládá ze dvou částí – z části praktické a z části teoretické. Praktickou část tvoří již zmíněné upomínkové předměty, suvenýry a pohlednice ilustrované na motivy islandské přírody. Jednotlivé návrhy grafického zpracování vznikaly postupně jako skici a malby, s kterými jsem následně pracovala v počítači. Výsledkem jsou potom tištěné zhotovené předměty s vlastními ilustracemi a také plakát s přehledem všech hotových výrobků. V teoretické části se pak zaměřuji v první řadě na zajímavosti spojené s historií pohlednic a na výtvarníky, kteří se, více či méně, zabývají nebo zabývali podobnou tematikou jako já ve své práci. Také uvádím několik informací o místě, které je mojí inspirací, tedy o Islandu. V druhé řadě popisuji celkový postup a vývoj díla, přibližuji jeho význam. Celý text je zároveň doplněný obrazovou přílohou, která dokumentuje tvorbu uváděných autorů, nebo mé vlastní návrhy ilustrací od samotného počátku.

Tato písemná bakalářská práce je tedy pouze doprovodným textem k práci praktické.

2 Teoretická část

2.1 Pohlednice

2.1.1 Historie a zajímavosti pohlednic

„...z historie lístků, které zmenšily svět“¹

V první kapitole, kterou bych čtenáře ráda uvedla do celého textu, se krátce ohlédnou za vývojem pohlednic z historického hlediska a uvedu i pár zajímavostí, které jsem v souvislosti se studiem problematiky pohledů našla.

Existuje mnoho knih dokumentujících pohlednice, avšak z pohledu míst, která jsou na nich vyobrazená, například *Album starých pohlednic Olomoucka* od Milana Ticháka a Pavla Vinkláta. Autoři v této publikaci užívají pohlednic, jakožto dokladu o původním vzhledu jednotlivých míst na Olomoucku. Méně už je literatury, která se zabývá historií pohlednic jako takovou. Při bádání jsem narazila na knihu *Pohlednice* od Romana Karpaše, která dokumentuje samotný vývoj pohlednic od jeho počátku. Texty jsou, dle mého názoru, zdařile podpořeny obrazovou dokumentací a dohromady tvoří velice povedený celek. Dovolím si tedy na následujících řádcích shrnout zásadní okamžiky při samotném vývoji pohledů za podpory zmíněné knihy.

„*Pohlednice je otevřenou listovní zásilkou, která nese na jedné straně lístku vyobrazení a na druhé má předtisk pro adresu a místo pro krátké písemné sdělení. Poštovné se hradí nalepenou známku.*“² Tato citace nám jasně a stručně vymezuje význam slova pohlednice, tedy alespoň tak, jak většina z nás tento pojem vnímá. Pravdou ale zůstává, že neexistuje přesná definice tohoto pojmu, nebo lépe řečeno, není žádné ustanovení, které by nám vymezilo jasná kritéria toho, co ještě pohlednicí je a co už naopak není. Dnes tímto slovem označujeme klasické pohledy posílané z cest, ale i tzv. žánrové pohlednice, mezi které řadíme různá blahopřání nebo třeba reprodukce uměleckých děl. Stejně jako výklad tohoto slova je zajímavé i slovo samotné. Výraz pohlednice, tak jak jej známe a užíváme dnes, je v běžné mluvě až od roku 1916. Do konce 19. století je pohlednice známá spíše jako korespondenční lístek, později se objevuje slovo

¹KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Úvodní strana.

²KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 4.

dopisnice, dále pak pohlední lístek, pohledka, dopiska, dopisek, vyskytují se i lidová slova jako kartka nebo škartka a libohlednice.³

Ani s historií těchto otevřených psaní to není tak zcela jednoduché. „*Tento malý vynález nevznikl najednou, ale vyvíjel se postupně po malých krůčcích, aniž by se jednalo o přehlednou vývojovou řadu, kterou bychom mohli snadno popsat a zrekonstruovat. Dá se říci, že pohlednice vznikla souhrou různých okolností a že k její výsledné podobě přispělo hned několik oborů lidské činnosti, především poštovníctví, polygrafie a fotografie, které ovšem musely nejprve dosáhnout určitého stupně vývoje umožňujícího široké využití. Aby se nová nabídka setkala s odpovídající poptávkou, musela se proměnit i společnost. Teprve početná vrstva ekonomicky soběstačných lidí, kteří měli oproti předchozím generacím dost času na osobní záliby, především cestování, vytvořila předpoklady pro rozšíření nového druhu korespondence.*“⁴Zkrátka a jednoduše je zcela zřejmé, že celá tematika pohlednic, či pokud chcete korespondenčních lístků, není tak jednoduchá, jak by se třeba na první pohled mohlo zdát. Podobně je tomu i s prvním autorem, tedy vynálezcem pohlednic. Pokusů o zasílání korespondencí formou otevřené listovní zásilky bylo mnoho a vzájemně se časově překrývaly. Je třeba si uvědomit, že zde datujeme vznik pohlednic takových, jaké známe dnes. Tedy pohlednice splňující určitá kritéria (sériová výroba, dodatečně nalepená známka, vyhrazené určité místo pro adresu). Oficiální rozšíření našich pohlednic tedy stanovujeme, podle Karpaše, do poloviny osmdesátých let 19. století, konkrétně až po 12. prosinci 1884, kdy Rakousko-Uhersko schválilo privátní tisky korespondenčních lístků. V sousedním Německu bylo zasílání takovýchto soukromých lístků povoleno o několik let dříve, přesně v roce 1872, tudíž není vyloučeno, že i od nás odešla první pohlednice dříve než před samotným schválením. Ve svých počátcích byly pohlednice většinou kartičky s jednobarevným nebo dvoubarevným potiskem, zhotoveným pomocí litografie⁵, knihtisku⁶ nebo ocelotisku⁷, s daným rozměrem 90×140 mm, který byl zaveden roku 1878.⁸

Roman Karpaš (2005) rozděluje historii pohlednic na několik etap, od předchůdců pohlednic až po současnost. Jednotlivé fáze byly v různých částech světa časově rozdílné,

³KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 4.

⁴KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 5.

⁵Litografie - neboli kamenotisk, je grafická technika založená na tisku z plochy, maticí je kámen (viz seznam použitých zdrojů)

⁶Knihtisk -je způsob mechanického rozmnožování textu nebo obrazu vytvářející identické kopie tiskem z výšky (viz seznam použitých zdrojů)

⁷Ocelotisk - druh tisku z hloubky, maticí je ocelová destička (viz seznam použitých zdrojů)

⁸KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 5-7.

a autor je pak podrobněji rozebírá ve své knize. Myslím si, že pro tuto práci však postačí stručnější vhled do této oblasti. Pro zájemce a pro rychlou orientaci přikládám přehlednou tabulku jednotlivých vývojových fází, které dále souhrnně popíšu v následujících řádcích.

Tabulka 1. Vývojové etapy pohlednic (Karpaš, 2005)

České země		Německo		USA	
do 1885	předchůdci pohlednic	do 1872	předchůdci pohlednic	do 1898	předchůdci pohlednic
1885-1895	nejstarší pohlednice	1870-1897	rané pohlednice	1898-1901	Private Mailing Cards
1896-1918	zlatá éra pohlednic	1895-1918	zlatá éra pohlednic	1901-1907	dlouhé adresy
1905	zavedení krátké adresy	1906	zavedení krátké adresy	1907-1915	krátké adresy
1919-1950	období stagnace a fotopohledů	1919-1939	úpadek a špatná kvalita tisku	1915-1930	období bílých okrajů
1951-souč.	éra moderních pohlednic	1940-1970	Postupné narůstání zájmu, počátky sběratelství hist. pohl.	1930-1945	lístky s texturou plátna
1970	nástup ofsetového tisku	1971-souč.	počátky mail-artu, nové technické objevy	1900-souč.	černobílá fotografie
1995	elektronická pohlednice			1939-souč.	užití barevné fotografie

Za předchůdce pohlednic považujeme tzv. korespondenční lístky, které lze pokládat za jeden z prvních druhů otevřených psaní. Některé z těchto kartiček již měly obrázek, avšak důležitější byl stále text, který byl dominantní na obou dvou stranách. Pro tento typ korespondence platilo jediné – text nesměl být urážlivý, hanlivý či v jakémkoli rozporu se zákonem. Vzkaz zaslaný touto formou nabízel pisateli svobodné rozhodnutí, co svěří otevřenému psaní, co vystaví na oči všem. Můžeme říci, že šlo o jakousi demokratickou formu dopisu, která zcela odstranila listovní tajemství. Dalšími, řekněme, předky pohlednic jaké známe dnes, mohou být také například drobná obrázková psaní doplněná textem, která si lidé již dávno mezi sebou vzájemně posílali. Ty velice nápadně připomínaly dnešní

obrázkové pohledy. Říkalo se jim kurtoazie a jednalo se většinou o gratulace nebo projevy úcty.⁹

Obrázek 1. Korespondenční lístek pro Čechy (Karpaš, 2005)

Vysvětlivky: odesláno 1.12. 1874, knihtisk (sbírka Egona a Jakuba Wienerových)

Našly by se zcela určitě další formy korespondence, které splňovaly kritéria otevřených psaní a jistě by se svojí podobou a charakterem přibližovaly dnešním pohlednicím, pojdme se však již zaměřit na opravdové první pohlednice. Tyto první kartičky již měly přední a zadní stranu, na jedné byl obrázek, na druhé adresa a známka. Od konce osmdesátých let se hojně vyobrazoval motiv krajiny, měst, hor a dalších turistických oblastí. Pro tisk obrázku, jak již bylo zmíněno, byla velice často zprvu užívána technika litografie. Zpočátku jednobarevná, později i vícebarevná.¹⁰

Obrázek 2. Pozdrav ze Sněžky (Karpaš, 2005)

Vysvětlivky: odesláno 26.7. 1886, litografie (sbírka Antonína Tichého)

⁹KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 8-10.

¹⁰KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 23-27.

Obrázek 3. Praha, Karlův most (Karpaš, 2005)

Vysvětlivky: počátek září 1890, dvoubarevná litografie (sbírka Aloise Wildnera)

Od roku 1896 u nás nastává zlatá éra pohlednic a trvá zhruba dalších následujících dvacet let.¹¹ Pohlednice se stávají součástí každodenního života. V roce 1905 si lidé po celém světě vyměnili neuvěřitelných 7 miliard pohledů. Vznikalo nekonečné množství různých motivů z odlišných koutů světa, rozvíjely se tiskařské techniky a tato obrovská produkce dokonce vzbudila u některých lidí touhu po sběratelství (filokartie), které se v těchto časech stalo neobyčejně populárním koníčkem a do jisté míry přetrvává dodnes.¹²

Obrázek 4. Švábova speciální nabídka sběratelům (Karpaš, 2005)

Vysvětlivky: odesláno 1899, litografie (sbírka Petra Kurtina)

¹¹KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 35.

¹²KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 31-47.

Období zlaté éry vynikalo spoustou nadaných kreslířů, kteří byli schopni překreslit a stylizovat téměř jakékoli místo. Motivy se tiskly již plnobarevnou litografií, což samozřejmě také vyžadovalo určitou zdatnost daného výtvarníka. Kromě místopisných námětů vznikaly i žánrové pohlednice, též gratulační. Grafika se pak často doplňovala zlacením, vytlačovaným reliéfem a dalšími zdobnými technikami.¹³

Obrázek 5. Srdečné přání k Novému roku (Karpaš, 2005)

Vysvětlivky: odesláno 1900, osmibarevná litografie (sbírka Karla Hradeckého)

V průběhu devadesátých let se začíná prosazovat technika světlotisku¹⁴ a ještě před koncem století se stává natolik oblíbenou, že předčí litografii a stává se nejpoužívanějším způsobem tisku pohledů.¹⁵

Obrázek 6. Praha II., Nové Město, nádraží Těšnov (Karpaš, 2005)

Vysvětlivky: odesláno asi 1898, světlotisk (sbírka Petra Kurtina)

¹³KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 31-47.

¹⁴Světlotisk - je druh tiskové techniky, pracuje na principu tisku z plochy (viz seznam použitých zdrojů)

¹⁵KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 31-47.

Na počátku 20. století již tiskaři využívali techniky litografie a světlotisku, ale i nejstarší techniky knihtisku. Tyto techniky se vzájemně prolínaly a kombinovaly. Na přelomu století se k těmto technikám přidává klasická fotografie. Ta přináší rychlejší způsob vzniku pohlednicového obrázku a věrně dokumentuje zobrazované místo, proto její nástup netrval dlouho a po roce 1900 jsou fotopohlednice už zcela běžnou záležitostí. Za průkopníky pohlednic s použitou fotografií dnes považujeme jihočeské fotografy Josefa Seidela a Josefa Wolfa.¹⁶

Obrázek 7. Český Krumlov 1908 (Karpaš, 2005)

Vysvětlivky: foto Josef Wolf, kolorovaná fotopohlednice (sbírka Státního okresního archivu Český Krumlov)

Ani obrázkové vzkazy se nevyhnuly vlivu první světové války a také se staly obětí válečné propagandy. Ta se projevovala mnoha způsoby. Válka se odrážela i v námětech a motivech obrázků, vznikaly podpurné lístky pro sbírky na pomoc raněným. Vydávání podléhalo cenzuře, produkci měl pod kontrolou stát.¹⁷

Do pohledů se odrážela doba ve všech ohledech a to zejména co se týče politiky. Poválečná doba i situace Československé republiky však nikterak nenarušila vývoj pohlednicové tvorby, ta se řídila vlastními pravidly. Rozvíjel se hlubotisk, oblíbě se nadále těšila stále se vyvíjející fotografie a lidé neztráceli potřebu si nadále posílat vzkazy doplněné drobnými grafikami či fotografiemi.¹⁸

¹⁶KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 50-51.

¹⁷KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 66.

¹⁸KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 69.

S příchodem dvacátého století přichází ofset¹⁹, který nabídl velice dobré provedení velkých barevných plocha postupně v pohlednicové tvorbě nahradil litografii. V meziválečném období byl plně využit funkcionalistickou estetikou a to hlavně k tvorbě plakátů a samozřejmě i pohledů. U nás se rozšířil v průběhu třicátých let. „*Jestliže jsme předchozí vývojovou etapu mohli označit za éru fotopohlednic, pak tato by se mohla nazývat érou ofsetového tisku, neboť právě tato technika v poválečném období převládla.*“²⁰ Přenesme se ale až do roku 1965. Právě v období tohoto roku je ofset, co se týče grafických technik z hlediska pohledů, na svém vrcholu. Podléhá mu kromě litografie i hlubotisk. A tak získává své prvotní postavení ofset a samozřejmě nesmíme zapomenout opět na fotografii, které nelze upřít všechny její výhody. Poštou však nadále procházejí i starší exempláře, vytvořené již méně používanými grafickými technikami.²¹

Devadesátá léta potom přináší opětovný rozkvět. Po pádu totalitního komunistického režimu přirovnává Karpaš pohlednicový vývoj k celému společenskému vývoji u nás: „*Návrat k normálu a dohánění zemí vyspělého světa.*“²² Roste počet vydavatelů, z desítek dokonce až na tisíce. Mezi lidmi se stávají populární reprinty historických pohlednic, fotografie leteckých záběrů a také propagační pohlednice. Moderní ofsetové pohlednice se potom představují ve formátu A6 (105×148), s lakovaným nebo laminovaným povrchem.²³

Pohledové kartičky se vzkazy se nadále rozvíjely a rozvíjejí. Stále se setkáváme s rozmanitými a originálními náměty, s netypickými formáty i úpravami povrchů. Dnes převládají obrázky v podobě fotografií, méně či více zdařilé, vyobrazující turistické místo či oblast. Dále pak propagační fotografie, které dokumentují osobité styly grafických designérů či ilustrátorů, minulých i současných. Za největší poslední rozmach v historii vývoje pohledů lze považovat vynález internetu a s ním nastupující elektronickou pohlednici.²⁴

¹⁹Ofset - patří do kategorie tisku z plochy, neboť jeho tisknoucí a netisknoucí místa na rozdíl od ostatních principů tisku jsou v jedné výškové úrovni. Zároveň klasický ofset zachovává základní princip kamenotisku a to je vzájemná odpudivost mastných tiskových barev a vody (citace viz seznam použitých zdrojů)

²⁰KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 81.

²¹KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 76.

²²KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 89.

²³KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 81-86.

²⁴KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 90.

2.1.2 Vydavatelé a autoři pohlednic v historii

„Ke zvláštnostem pohlednicové produkce patří, že prakticky neexistuje vydavatel, který by se specializoval pouze na ni. Vždy se jednalo a dodnes se jedná jen o doplňkovou činnost k jinému způsobu zajištění životního standardu, neboť pohlednice samy o sobě nedokáží zkrátka nikoho uživit.“²⁵

Existovalo mnoho vydavatelů, od těch nejmenších (což byli většinou soukromníci, například hostinští) až po různá papírnictví, kniháře, fotografy, dále pak velké firmy a tiskárny. Ti všichni pohlednice považovali pouze za doplňkovou činnost k činnosti hlavní. I přesto se v minulosti našli tací, kteří svoji tvorbu zaměřili výhradně na pohledy, například Tržnice pohlednic v Jičíně nebo Nakladatelství pohlednic Josefa Milta v Plzni. Kvalitní pohlednice byla vždy výsledkem spolupráce grafika, ilustrátora nebo řekněme návrháře a dobrého nakladatelství.²⁶ Je potřeba říci, že i když tyto drobné kartičky byly pro mnohé pouze vedlejší prací, dodnes nám perfektně dokumentují nejen historický vývoj míst po celém světě, ale i rozvíjení grafických technik nebo díla světoznámých umělců. Vzájemné vzkazy lidí z dávné minulosti nám přibližují atmosféru a situaci minulých dob. Pohledy jsou i v dnešní době předmětem spousty sběratelů, a nadále jsou pro nás prostředkem, jak pozdravit lidi, se kterými zrovna nemůžeme být.

Co se týče samotných autorů pohlednic, výtvarníků a grafiků, je spousta těch, kteří nevytvořili přímo jedinou pohlednici, avšak jejich díla jsou natolik oblíbená, že se promítají do pohledů jako reprodukce. Asi nejvýraznějším příkladem tohoto případu u nás je Alfons Mucha, dále pak bratři Mánesové, Mikoláš Aleš, Alois Kalvoda, Antonín Hudeček, Karel Stehlík a spousta dalších. I dnes nejsou pohlednice s vyobrazením děl slavných umělců žádnou raritou a jsou součástí téměř každé galerie či muzea.²⁷

2.1.2.1 Pavel Körber

Našli se však i tací, kteří svým výtvarným nadáním vytvářeli návrhy na pohlednice přímo. Jedním takovým autorem byl například Pavel Körber (1862-1925), vyučený knihkupec s láskou k výtvarnému umění, který se proslavil především jako ilustrátor. Jeho malby byly často zobrazovány v dobových časopisech jako Světozor nebo Zlatá Praha. Ilustroval mimo jiné i knihy a vytvářel diplomy, které tehdy patřily k běžné náplni práce

²⁵KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 94.

²⁶KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 94.

²⁷KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 99-100.

výtvarníka. Spolupracoval s nakladatelstvím papírníka Jindřicha Lorenza a s vydavatelem Otakarem Kubešem. Körber se později stává sám svým pánem a vydává nejen pohlednice pod svým vlastním nakladatelstvím.²⁸

Obrázek 8. Praha, Nové Město, Národní divadlo s nábřežím (Karpaš, 2005)

Vysvětlivky: odesláno 1906, tisk a náklad Alois Wiesner, návrh Pavel Körber, tříbarvotisk, stříbření a zlacení (sbírka Petra Kurtina)

2.1.2.2 Vojtěch Preissig

Nemůžeme opomenout ani jednoho z nejznámějších tvůrců českého umění Vojtěcha Preissiga (1873-1944), který je bezpochyby součástí pohlednicové tvorby. Cestovatel, který dokázal úžasně propojit volné umění s užitým a přední český typograf, je dodnes vzorem i pro současné umělce. Je autorem lístků například pro pražské vydavatelství Unie nebo souboru pohlednic pro ruskou legii. V roce 2004 na souborné výstavě v Praze byla k vidění i Preissigova ručně malovaná pohlednice, která byla roku 1910 odeslána z Paříže.²⁹

²⁸KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 100-101.

²⁹KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. Str. 103.

Obrázek 9. Venkovský motiv(Karpaš, 2005)

Vysvětlivky: návrh Vojtěch Preissig, vydala a vytiskla Unie, Praha, litografie (sbírka Jakuba a Egona Wienerových)

Zájemcům o bližší poznání historie pohlednic bych doporučila právě knihu Romana Karpaše³⁰. Pro mne se stala hlavním zdrojem k první části bakalářské práce, ale jedná se pouze o základní a velice stručný výtah z toho, co kniha opravdu nabízí.

V následující části bych se ráda vzdálila od historie pohlednic a uvedla stručný přehled tvorby současných umělců, jenž mě inspirují nebo se věnují podobným námětům jako já ve své práci.

³⁰KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005.

2.1.3 Inspirace ze současnosti

Je těžké hledat vzájemnou podobnost mezi vlastní tvorbou a tvorbou jiných autorů. Dnes, stejně jako v minulosti, se málokterý výtvarník zabývá pohlednicí jako hlavním předmětem zájmu. Ostatně zpracování suvenýrů obecně bývá pouze okrajovou záležitostí výtvarné tvorby. Mohla bych zde samozřejmě jmenovat početné množství současných ilustrátorů či grafiků, malířů a kreslířů, kteří se přibližují svým uměním k mojí práci. Tento doprovodný text však nemá představovat seznam či výčet jmen k zahlcení čtenáře. I přesto bych chtěla představit pár autorů ze současnosti, na které jsem při svém hledání narazila a jejichž počiny mě zaujaly.

Málokoho dnes napadne uvažovat o pohlednicích jako o umění, opak je však pravdou. Korespondence pomocí pohledů se za poslední dobu, dle mého názoru, mezi lidmi opět stává populární a najít opravdu originální pohlednici není úplně snadné. Nicméně jsem vybrala tři zahraniční umělce, kteří se pohlednicovou tvorbou částečně zabývají a jejich díla jsou víc než zajímavá. Zároveň musím přiznat, že taková doručená pohlednice by mě jistě potěšila.

2.1.3.1 Maxwell Tilse

Začněme výtvarníkem, pro kterého je tvorba pohlednic hlavním předmětem jeho uměleckého počínání. Australský umělec žijící v Londýně miluje cestování a takřikajíc se rozhodl spojit příjemné s užitečným. Ilustruje města, která navštíví. Skici vytváří přímo na místě a dále je pak rozpracovává a koloruje. "*Většinou udělám venku rychlý náčrt tužkou, poté si najdu teplé útulné místo k dokončení kresby. K tomu si dám teplé jídlo a studené pivo.*"³¹ Své ručně vytvářené autorské pohledy prodává nebo je posílá rodině a blízkým. Třidvacetiletý mladík pracuje jako ilustrátor na volné noze, známý je především díky zmíněným originálním pohlednicím. Na svých dobrodružných cestách po Evropě navštívil například Maďarsko, Polsko, Německo a Slovensko. Neopomenul ani Českou republiku. Dnes, jak sám říká, ho nejčastěji můžete potkat v uličkách Londýna, který je pro jeho umění současnou inspirací. Velkou oblibu nalézá také v portrétové kresbě. Jeho skici často

³¹RICHMANN-ABDOU, Kelly. Traveling illustrator skillfully sketches postcards of cities he visits in Europe. *My modern met* [online]. 8.2.2017, [cit. 3.2.2018]. Dostupné z: <<https://mymodernmet.com/maxwell-tilse-illustrated-postcards/>>.

zobrazují výjevy z běžného života, z tramvají a kaváren. Maxwelllovo dílo má osobitý styl a jen těžko zaměnitelný rukopis.³²

Obrázek 10. Pohlednice, Berlín, Německo (Tilse, 2016)

Obrázek 11. pohlednice, Telč, Česká republika (Tilse, 2016)

Obrázek 12. Pohlednice, Varšava, Polsko (Tilse, 2016)

³²Maxwell Illustration [online]. 17. 3. 2016. [cit. 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://maxwellillustration.com/about/>>.

2.1.3.2 Lara Cameron

Dále bych chtěla čtenáře seznámit s designérkou Larou Cameron. I přesto, že je její tvorba z docela jiného soudku než moje pohlednice nebo pohlednice Maxwella Tilse, zaujala mě natolik, že si zaslouží být jmenována. Čirou náhodou Lara pochází taktéž z Austrálie, nyní žije ve městě Melbourne. Pracuje jako designérka a textilní návrhářka. Ve své tvorbě se zabývá především navrhováním textilních látek, které dekoruje jednoduchým ornamentem. Je zároveň spolumajitelkou firmy Ink & Spindle, kde se zabývají právě ručně vytvářenými dekory látek. Mimo to dělá i design webových stránek a našla zálibu i v tvorbě vlastního blogu. V její práci však nalezneme i pár grafických kousků v podobě pohlednic, ale i záložek, různých bločků, diářů a ilustrací, které opět zobrazují její smysl pro jednoduchost a čistotu grafického designu.³³

Obrázek 13. Grafické zpracování vizitek (Cameron, 2010)

Obrázek 14. Grafické zpracování pohlednic (Cameron, 2010)

³³Lara Cameron[online]. 2010 [cit. 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://laracameron.com/index.php?p=home>>.

2.1.3.3 Emma Block

Tentokrát se vracíme do Londýna, odkud pochází i mladičká ilustrátorka Emma Block, která je poslední zmiňovanou autorkou. Její práce se vyznačují jemnou akvarelovou malbou s bohatou škálou barev. Našla uplatnění nejen v redakční ilustraci, ale i v ilustrování knih, a to jak pro děti, tak i pro dospělé. Inspiraci hledá v lidech ze svého okolí, v krásách každodenního života, ve starých fotografiích a filmech. Múzou je pro ni cestování a ilustrace z padesátých let. Tato nadaná umělkyně mě zaujala především díky svému malebnému rukopisu a o to více mě potěšilo, že se v její práci našlo místo i pro tvorbu autorských pohlednic.³⁴

Obrázek 15. Ilustrované pohlednice (Block, 2017)

Obrázek 16. Ilustrované pohlednice (Block, 2017)

³⁴Emma Block[online]. 2017 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z:<<http://www.emmablock.co.uk>>.

Jak už jsem uvedla výše, jistě existuje mnoho dalších autorů, kteří se zabývají tvorbou pohledů i jiných suvenýru. Já jsem pro tento text vybrala tři zmíněné a to především kvůli rozdílnosti mezi jednotlivými umělci. Chtěla jsem na těchto příkladech ze současnosti ukázat to, jak může být pohlednicová tvorba rozmanitá a to nejen ve stylu zpracování, ale také v námětech. Zdaleka neplatí, že motiv musí vždy zobrazovat místo, či turistickou oblast. Vždyť samotný účel zasílaných pohlednic je tak pestrý. Nemusí se přeci jednat jen o pozdrav z cest, ale o přání k jakékoli příležitosti. Nebo můžeme poslat pohlednici bez důvodu, jen tak pro radost. Proč ne?

2.1.4 Pohlednice jako součást projektu

Ještě malou chvíli zůstaneme u pohlednic. Ráda bych váženému čtenáři v této části představila dva projekty, s kterými jsem se seznámila už před časem. S prvním na cestovatelské přednášce a druhý jsem objevila náhodou v souvislosti se studiem problematiky pohledů.

2.1.4.1 Postcrossing

Projekt fungující již více než deset let stále získává na oblíbenosti. Nejen, že zlepšuje komunikaci mezi lidmi, ale pomáhá zdokonalovat jazykové dovednosti a tím zároveň odbourávat jazykovou bariéru. Posiluje znovuobnovení korespondence pomocí klasické pošty a ručně psaných vzkazů. Je prospěšný a navíc zábavný. A o co se vlastně jedná? *„Cílem Postcrossingu je propojení světa pomocí skutečné pošty tím, že vám umožní vyměňovat pohlednice s náhodnými uživateli z celého světa. Vždy platí to, že jakmile pošlete jednu pohlednici, tak minimálně jednu obdržíte. Komu by se nelíbilo proměnit svoji obyčejnou poštovní schránku v neobyčejnou schránku plnou překvapení z celého světa? Navíc je to úžasná možnost si zlepšit jazyky a poznat nové bezva lidi, a to nejenom ty z cizích zemí.“*³⁵ Tato v zásadě jednoduchá myšlenka skrývá program fungující mezi lidmi po celém světě. Jedná se možná o jakousi formu komunikační hry a jelikož každá hra má svá pravidla, ani postcrossing není výjimkou. Jedním z bodů v pokynech je například to, že hlavním jazykem pro komunikaci je angličtina. Tento koníček má své oficiální internetové stránky a každý, kdo má alespoň základy angličtiny, se může stát jeho členem. V dnešní době se do projektu zapojilo více než 720 000 lidí z různých koutů světa a jejich počet stále narůstá. Je těžké si představit jaké pohlednicové skvosty vlastní nadšení dlouholetí hráči.³⁶

2.1.4.2 Konto Bariéry - projekt Czech Buddy

S tímto úžasným projektem jsem se seznámila úplnou náhodou díky cestovatelské přednášce Petra Chalupianského, který popisoval divákům zážitky ze svého studijního pobytu v Jižní Korei. Již tenkrát vykládal o svém prvním plánu, který uskutečnil prostřednictvím nadace Konto Bariéry. První projekt s názvem *Kde je Petra?* měl podobný

³⁵Postcrossing.cz[online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://postcrossing.cz/co-je-to-postcrossing/>>.cz

³⁶Postcrossing.cz[online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://postcrossing.cz/co-je-to-postcrossing/>>.cz

princip jako Czech Buddy. Tedy účelem je pomáhat handicapovaným dětem prostřednictvím zasílání pohlednic. A jak tedy doopravdy Czech Buddy funguje? „Zájemce z České republiky nebo ze zahraničí si na webu czechbuddy.cz objedná pohlednice. Přispěje české charitativní organizaci Nadace Charty 77/Konto Bariéry a Peter mu pošle originální pohlednici s osobním vzkazem. Autory pohlednic budou známé české osobnosti a talentový ilustrátor Kristián Mensa. Dárce bude vědět, komu konkrétně pomáhá. Konto Bariéry předem určí dítě s handicapem, jehož příběh bude umístěn na webových stránkách i s potřebnou částkou. Veškeré peníze mimo nákladů za poštovní služby jdou přímo na podporu vybraným handicapovaným osobám.“³⁷

Je obdivuhodné, jak Petr dokázal pozdvihnout význam pohlednice na úplně jinou úroveň. Nejenže jeho originální vzkazy potěší, ale zároveň tyto kartičky mohou pomoci někomu, kdo pomoc opravdu potřebuje. Projekt Czech Buddy v současnosti začíná, avšak projekt *Kde je Petřa?* již proběhl. A je třeba říci, že se opravdu vydařil. Petr v průběhu čtyř měsíců odeslal přes 600 pohlednic a získal tak 186 tisíc korun. Všechny peníze byly věnovány konkrétním dětem se zdravotním postižením.³⁸

³⁷Konto Bariéry[online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.kontobariery.cz/Projekty/Czech-Buddy.aspx>>.

³⁸Konto Bariéry[online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.kontobariery.cz/Projekty/Czech-Buddy.aspx>>.

2.2 Suvenýry

Než se dostaneme k praktické části práce, chtěla bych na následujících stránkách zmapovat také problematiku suvenýrů obecně. Zde se zaměřím především na prodej suvenýrů u nás a také na upomínkové předměty z Česka, které jsou mezi turisty nejoblíbenější. Dále představím několik prodejen či společností, které svou činnost zaměřují právě na výrobu suvenýrů a jsou důkazem toho, že i u nás můžeme nakoupit originální dárky, které mají nápad a myšlenku.

Nikoho zřejmě nepřekvapí, že na nejvyšších příčkách žebříčku o nejoblíbenější český suvenýr se objevuje alkohol. Hned první místo obsadila moravská pálenka ze švestek, tedy slivovice. V závěsu za ní je potom český křišťál. Třetí příčka náleží českému granátu. Na čtvrtém místě je bylinný likér, vyráběný podle české receptury, známý jako Becherovka. Oblibu však neztrácejí ani pивní suvenýry, dřevěné hračky vyráběné v České republice nebo bižuterie. Mezi žádané upomínkové předměty v neposlední řadě patří trička, mikiny či tašky, jejichž vzor vyobrazuje českou vlajku nebo přímo nápis Česká republika. Celoročně se hojně prodávají velikonoční kraslice a také vánoční ozdoby. Nejvíce peněz, podle průzkumů, u nás za suvenýry utratí Rusové a Číňané.³⁹

Bezpochyby nejnavštěvovanějším místem České republiky je naše hlavní město Praha. Ulice se hemží turisty a tudíž i obchody se suvenýry. Mezi spoustou obchůdků, které nabízejí tradiční české zboží, najdeme i takové, které prodávají výrobky dovezené z Asie, především z Číny. Paradoxně si pak čínský turista koupí v Praze tričko s nápisem I love Czech Republic, které bylo vyrobeno v Číně. Tento turista, nic netušíc, tričko s velkou radostí pak převáží zpátky na "místo činu". Není to problém pouze našeho obchodu, troufám si tvrdit, že tyto nesmysly se dějí na celém světě. Jinak tomu nebylo ani v zemích, které jsem měla možnost navštívit. Výjimkou nebyl ani Island, kde mezi nejprodávanější suvenýry patřily právě ty, které připutovaly až z dalekého východu. Mezi turisty nejvíce kupující tyto suvenýry patřili opět právě Asiaté. Samozřejmě existují prodejci, kteří se snaží takový druh prodeje suvenýrů nepodporovat a jejich zboží je nejen kvalitní, ale také nápadité a já osobně tyto kousky považuji za malá umělecká díla.

³⁹KUDRNOVSKÁ, M. Co si od nás cizinci nejčastěji odváží? *Haló noviny*[online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.halonoviny.cz/articles/view/8189385>>.

2.2.1 Pragtique

Prvním obchodem, který stojí za zmínku je pražský Pragtique. Prodejna funguje teprve necelé dva roky, ale byla již nominována na obchod roku v rámci prestižních cen Czech Grand Design. Tereza Schneiderová ho ve svém článku popisuje jako: „*Útulný butik, kde se prodávají vkusné suvenýry s pražskou tematikou. V žádném případě zde nenarazíte na turistické kýče. Hned na první pohled je vidět, že byl obchod stvořen s citem pro design a s láskou k české tradici. Proč právě obchod se suvenýry, kterých je v centru Prahy plno? V jejich případě ale bohužel kvantita převládá nad kvalitou, což zakladatelky Pragtique využily ve svůj prospěch a rozhodly se přijít se suvenýry, které v sobě navždy zachovají český rukopis a zároveň udělají druhému radost.*“⁴⁰

Značku založila Lenka Hluchá spolu se svou sestrou Jitkou Fridrichovou a ilustrátorkou Johanou Švejdíkovou. Spolupracují a oslovují umělce, kteří jim pomáhají s ilustracemi a tvorbou designu. Dvojice Tomski & Polanski, studio Antimultivitamin nebo Ilustrátorka Nikola Logosová, ti všichni se podíleli na tvorbě suvenýrů, které v prodejně Pragtique naleznete. Lenka se svými kolegyněmi hledá pomoc nejen u známých umělců, ale také u studentů různých výtvarných škol. V jejich rozmanité nabídce naleznete magnety, pohlednice, cukrovinky, ručně šité sešity, pexeso, ručně vyráběný porcelán, tašky, trička i plakáty. Produkty můžete zakoupit přímo v obchodě nebo je objednat přes internet.⁴¹ Zakladatelky samotné o své značce říkají: „*Pragtique je víc než obchod. Je to spojení vytříbeného vkusu a lásky k stovězatému městu.*“⁴²

Obrázek 17. Pragtique, studio Antimultivitamin, kolekce Panorama, magnet s motivem Pražské radnice (Pragtique, 2017)

⁴⁰SCHNEIDEROVÁ, Tereza. Suvenýry s vkusem. Obchod Pragtique oživuje městské legendy. *Insidecor* [online]. 20. 4. 2017 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.insidecor.cz/blog/suvenyry-s-vkusem-obchod-pragtique-ozivuje-mestske-legendy/>>.

⁴¹SCHNEIDEROVÁ, Tereza. Suvenýry s vkusem. Obchod Pragtique oživuje městské legendy. *Insidecor* [online]. 20. 4. 2017 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.insidecor.cz/blog/suvenyry-s-vkusem-obchod-pragtique-ozivuje-mestske-legendy/>>.

⁴²*Pragtique* [online]. 2017 [cit. 23.3. 2018]. Dostupné z: <<http://pragtique.cz/o-nas/>>.

Obrázek 18. Pragtique, Tomski & Polanski, kolekce Orloj, ručně šitý sešit
(Pragtique, 2017)

2.2.2 Lípa Store

„Silné příběhy plné lásky k práci, odkazu k české zručnosti a lidskosti vytvořili kolekci Lípa. Dárky s dotykem Česka. S láskou.“⁴³

Zůstaňme ještě na okamžik v Praze, tentokrát u trošku jiného stylu dárkových předmětů. Relativně mladou značku založili zhruba před třemi lety manželé Caudrovi. Jak už název vypovídá, celá značka a s ní spojené kolekce jsou doprovázeny motivem lípy, českým národním symbolem. Jejich cílem je produkty prodávat nejen v centru Prahy, ale například i na letišti a rozšířit je až do Českého Krumlova. Mají širokou nabídku produktů, které stylizují do mnoha kolekcí různí výtvarníci nebo firmy. Mezi produkty značky Lípa objevíte pohlednice, bloky, plakáty, ale i interiérové doplňky, hračky pro děti a dokonce i marmelády nebo sirupy. To vše s jednoduchým moderním designem.⁴⁴ Manželé sami říkají, že se jim nelíbí, když si návštěvníci Prahy a Česka odváží jako suvenýry matřošky

⁴³Facebook[online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/pg/lipastore/about/?ref=page_internal>.

⁴⁴BÁRTOVÁ, Dominika. Lípa jako byznys plán aneb Příběh suvenýrů s dotykem Česka. *Forbes*[online]. 1. 6. 2016 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.forbes.cz/byznys-lipa-suvenyry>>.

a sovětské beranice. Proto prý vytvořili kolekci, která bude stylová, kvalitní a bude Česko reprezentovat.⁴⁵

Obrázek 19. Lípa Store, příklad nabízených produktů (Lípa Store, 2018)

Obrázek 20. Lípa Store, příklad jednoho z nabízených produktů (Lípa Store, 2018)

⁴⁵Facebook[online]. 2018 [cit. 23.3. 2018] Dostupné z:
<https://www.facebook.com/pg/lipastore/about/?ref=page_internal>.

2.2.3 Brno

Nyní se přesuneme z Prahy na Moravu a to do Brna. Není pochyb, že se jedná také o turisty hojně navštěvované město, kde se jistě užíví několik malých i větších prodejců se suvenýry. Myslím si, že i Brno se může pochlubit opravdovými skvosty mezi upomínkovými předměty, s nimiž se setkáme přímo v informačním centru nazvaném TO JE Brno. Zákazník si zde může vybrat od přívěsků na klíče, přes keramiku až po textilní výrobky. V prodejně naleznete nejen skvělé nápadité dárky, ale taky Vám tu rádi poradí jak se v Brně neztratit nebo kam si vyrazit na dobré jídlo. Brněnské infocentrum nabízí návštěvníkům širokou škálu vkusných upomínkových předmětů, ale i příjemné prostředí a místo k odpočinku.

Opět se tu setkáváme s četnými kolekcemi, vytvořenými rozdílnými výtvarníky. Můžete si zde zakoupit blok s motivem grafika Martina Hrdiny nebo sukně, jejichž vzhled spojuje moderní zpracování a folklor od tvůrců Pecka Fashion Design. Znamé jsou motivy kolekce Brno je na koni, které jsou produktem kolekce od společnosti Naše triko.⁴⁶

Obrázek 21. Interiér informačního centra TO JE Brno (Míša, 2017)

⁴⁶MÍŠA. Věděli jste, že Brno má fakt boží suvenýry? *CoolBrnoBlog*[online]. 29. 9. 2017 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.coolbrnoblog.cz/vedeli-jste-ze-brno-ma-fakt-bozi-suvenyry/>>.

**Obrázek 22. Informační centrum TO JE Brno, kolekce Brno je na koni od Naše triko
(Míša, 2017)**

3 Praktická část

Dostáváme se k druhé pasáži mého doprovodného textu. V této části, nazvané praktická, se již budu věnovat přímo vlastnímu tématu mé bakalářské práce. Popíši zde celou cestu, která mě vedla k finálním produktům. Seznámím Vás s místem, které mi vdechlo nápad, s Islandem, s nevyčerpatelným zdrojem inspirace. Odhalím celý proces výroby a postupu od začátku až dokonce. A na závěr představím přímo finální výtvary, tedy pohlednice a upomínkové předměty.

3.1 Téma Práce

Jak již bylo několikrát zmíněno, a jak také vypovídá samotný název práce, celé téma souvisí s Islandem, s cestováním a s tím spojenými suvenýry z cest. Od roku 2013 do roku 2015 jsem žila a pracovala na Islandu, tudíž je mi toto místo velice blízké. Někdy dokonce vzpomínám na Island jako na druhý malý domov, kde mám spoustu blízkých přátel a známých. Pracovala jsem jako recepční hotelu, který se nachází poblíž ledovcové laguny Jökulsárlón. Když jsem na toto místo poprvé přijela, jednalo se o maličkatý hotýlek, který dokázal pojmout všeho všudy třicet lidí. Se vzrůstajícím zájmem turistů o islandskou krajinu, rostla samozřejmě i poptávka po ubytování a tudíž i náš hotýlek expandoval a dnes nabízí ubytování i restauraci pro více než sto osob. Jako recepční jsem měla na starosti uvítání hostů a jejich následné ubytování, dále také obsluhování snídaní, obědů a večeří, a nakonec také prodej suvenýrů. I přestože nabízení upomínkových předmětů byla spíše vedlejší činnost, měli jsme jich v koutku restaurace opravdu požehnaně. Od nejrůznějších knih, přes svíčky, šperky, pohlednice až po kalendáře, přívěsky nebo keramické sošky. Našlo by se mezi nimi pár celkem kvalitních kousků a to zejména v sekci knih a kalendářů, které většinou obsahovaly fotografie islandské krajiny. Bylo tam i pár dekorací, které představovaly snad nejoblíbenější islandský koníček, tedy pletení. Od ručně pletených čepic, přes rukavice až k pleteným objektům zobrazujícím islandské skřítky nebo ovečky. Bohužel i zde opět převládaly suvenýry vyrobené v Číně a naneštěstí patřily k jedněm z těch oblíbených. Už tenkrát se ve mně usadila myšlenka na vytvoření vlastní kolekce suvenýrů, která by představovala autorskou práci a hlavně něco jiného, co by člověku opravdu připomínalo Island a jeho atmosféru. S příchodem bakalářské práce a tedy i s vymyšlením vlastního tématu se mi tento nápad znovu po několika letech připomněl a jsem neskutečně ráda za to, že jsem dostala možnost ho zrealizovat.

Celou moji práci tedy představuje jednak tento doprovodný text a také kolekce suvenýrů, jejíž součástí jsou pohlednice, odznaky, magnety, záložky do knihy, pexeso a nálepky. Celý design této kolekce vychází z autorských akrylových maleb, které jsou doplněny drobnou kresbou tuší.

Tomu jak jednotlivé suvenýry vznikaly, se budu dále věnovat v kapitole postup práce. Nyní bych Vás ráda seznámila s Islandem a pokusila se popsat kouzlo a atmosféru této pozoruhodné země.

3.1.1 Island - moje múza, moje inspirace

„Island jsem navštívil jednou, na konci zimy. Měl jsem pocit, že jsem vstoupil do jiného světa. Ta nezapomenutelná atmosféra, kterou mohu cítit ještě teď, o mnoho let později.“

Vincent Munier⁴⁷

Francouzský fotograf Vincent Munier v pár větách perfektně vyjádřil to, jak na mě islandské prostředí poprvé zapůsobilo. Jako bych vstoupila do jiného světa. Zcela odlišná krajina oproti té naší. Působila jakoby prázdně a studeně. Beze stromů. Země pokrytá mechem a lávovým černým pískem. Až s odstupem času si mě islandská příroda získala a zcela mě očarovala. Nesčetné množství vodopádu sahajících do neuvěřitelných výšek, hory se špičkami pokrytými sněhem, ledovec po dešti čistý a azurově modrý, pláž s černým pískem, bouřlivý oceán, polární záře, ledovcové laguny, gejzíry tryskající horkou vodou a pokaždé trochu jiné východy slunce. Taky sněhové a větrné bouře, neustále probouzející se sopky, polární noc, kdy slunce vidíte dvě hodiny denně, a k tomu dnes už nezastavitelné množství turistů z celého světa. To všechno a ještě mnohem víc je pro mě Island.

Poprvé jsem do této země přijela v roce 2012 a to v roli turistky. Společně jsme tenkrát s přítelem procestovali celou jižní část ostrova od Reykjavíku až po Höfn. Přítel tam v té době již pracoval, a jelikož mě Island na první pohled očaroval, hned po prázdninách jsem se vrátila zpět, tentokrát už však za prací. Vystřídali jsme několik zaměstnání, práci na islandských jatkách, uklízení hotelových pokojů až jsme se nakonec usídlili ve zmiňovaném hotýlku poblíž Jökulsárlónu. Já jsem dostala práci recepční a číšnice, přítel se stal šéfkuchařem v místní kuchyni. Postupem času jsme si na místní život zvykali, byl však natolik rozdílný, že po třech letech jsme se vrátili zpět do Česka.

⁴⁷BOSBOOM, Theo. *Iceland pure: photography by Theo Bosboom*. Netherlands: DDB Publishers, 2012. Str.7.

Ještě před tím jsme však stihli, společně s příbuznými, procestovat celý ostrov – objeli jsme Island autem celý dokola. Tím to však neskončilo, jak jsme předpokládali. V roce 2017 jsme se rozhodli s přítelem vzít a naše pozvání na svatbu přijalo i pár islandských přátel. Jako svatební dar jsme dostali letenku a týdenní pobyt na Islandu. A tak jsme se minulý rok v létě opět vrátili na náš milovaný ostrov, i když tentokrát jen na opravdu krátkou dobu.

Díky všem těmto okolnostem jsme si na Islandu vybudovali velice pevné vazby se spoustou dobrých lidí a věřím, že naše svatební cesta nebyla zdaleka poslední výpravou na ono místo. Proto pro mě Island není jen krásnou zemí, je pro mě životní etapou, která je neoddělitelnou součástí nejen mého života.

Snažila jsem se v malbách a kresbách, které vznikaly v souvislosti s touto prací, vyjádřit to všechno, co pro mě Island znamená. Nešlo mi o věrné překreslení daného místa. Cílem bylo ilustrovat islandskou zemi a s tím i vše, co k ní patří. Vnést do maleb atmosféru, která z ní vyzařuje. Čerpala jsem z vlastních prožitých zkušeností, ze vzpomínek a z nezapomenutelných zážitků.

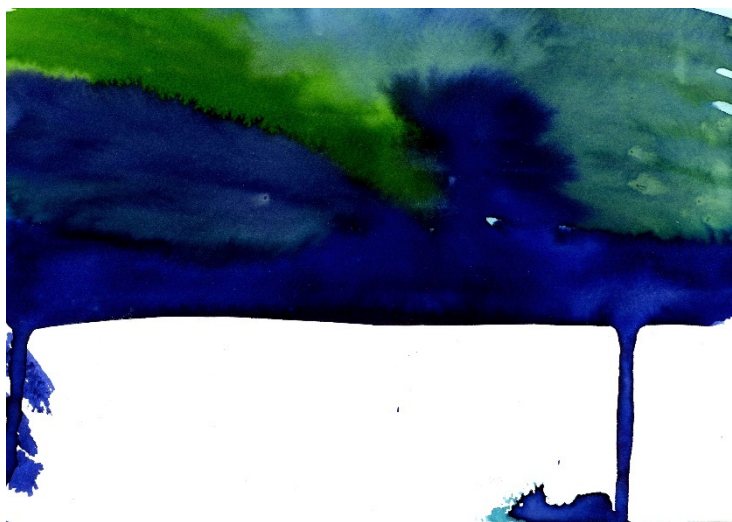
„Památný ostrov ten vynořil se v době poměrně nedávné ze hlubin mořských. Snad vyzdvihne se časem ještě výše. Je-li tomu tak, lze přičítati původ jeho jen působení ohně podzemního.“

*Jules Verne*⁴⁸

⁴⁸VERNE, Jules. *Cesta do středu Země*. Přeložil Jiří ŽÁK. Praha: XYZ, 2017.

3.2 Postup práce

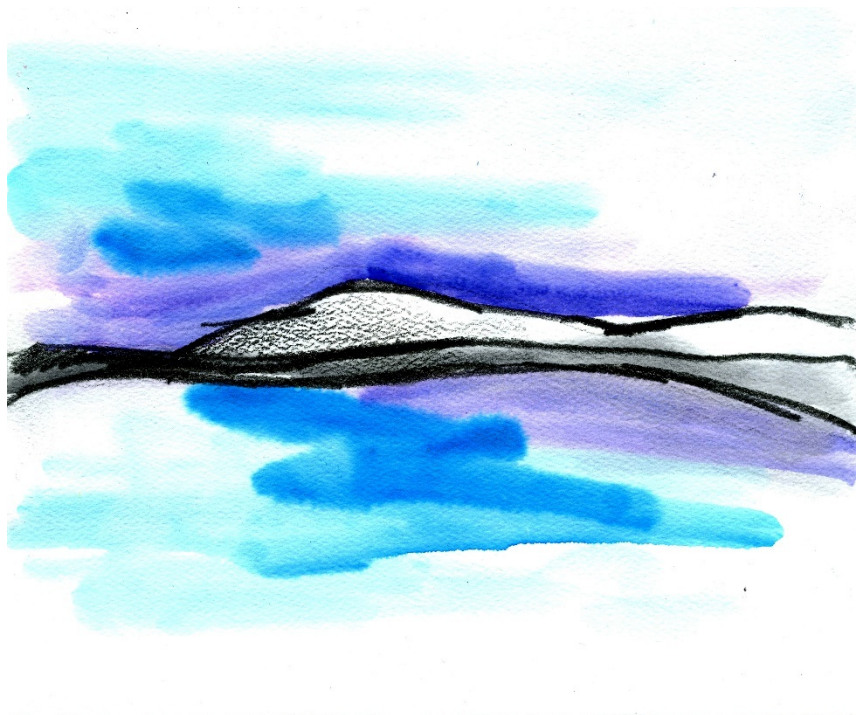
Nyní se dostávám k postupu práce. Islandčané jsou lidé neuvěřitelně úzce spjatí s přírodou, která je obklopuje. Místí krajiny si váží, jsou na ni pyšní a chovají se k ní více než ohleduplně. Možná proto je Island takové lákadlo pro příjíždějící turisty. Netknutá divoká příroda přitahuje denně stovky výletníků, což jistě může místní přírodě jednou ublížit. Pro moji práci se však právě tato krajina, jejíž krása mě nikdy neomrzí, stala předlouhou a podnětem k tvoření. Od počátku si celá moje tvorba islandských suvenýru prošla značným vývojem. Hned zprvu jsem si byla jistá, že chci v ilustraci používat barvu, abych měla možnost vystihnout atmosféru a různorodost islandské přírody. První skici maleb byly převážně akvarelového charakteru, místy zkombinované s kresbou tužkou.

Obrázek 23. Návrh na ilustraci islandské krajiny, motiv polární záře, akvarel

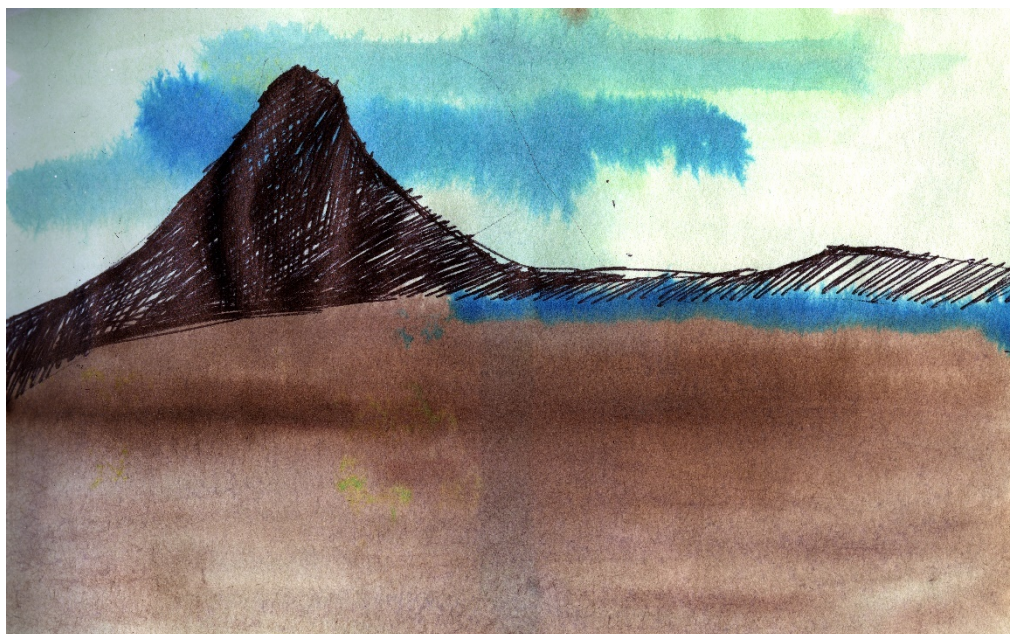

Obrázek 24. Návrh na ilustraci islandské krajiny, motiv západu slunce, akvarel

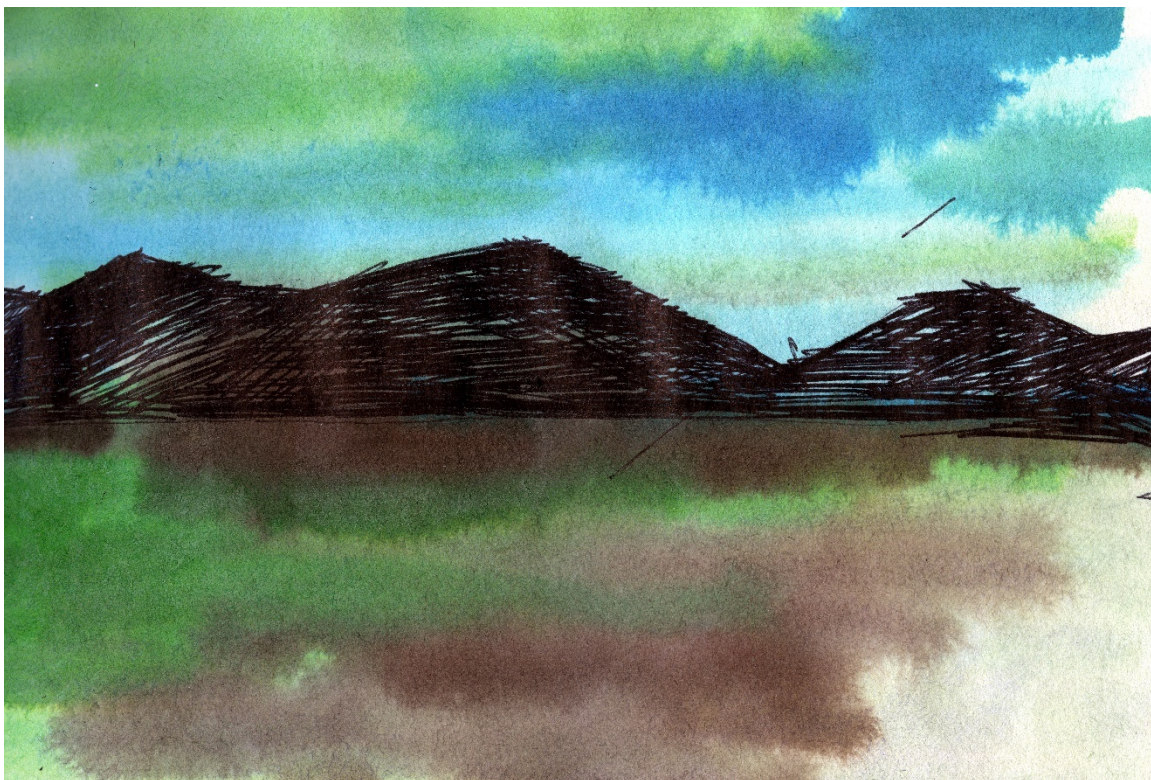

Obrázek 25. Návrh na ilustraci islandské krajiny, ledovec Vatnajökull, akvarel v kombinaci s tužkou

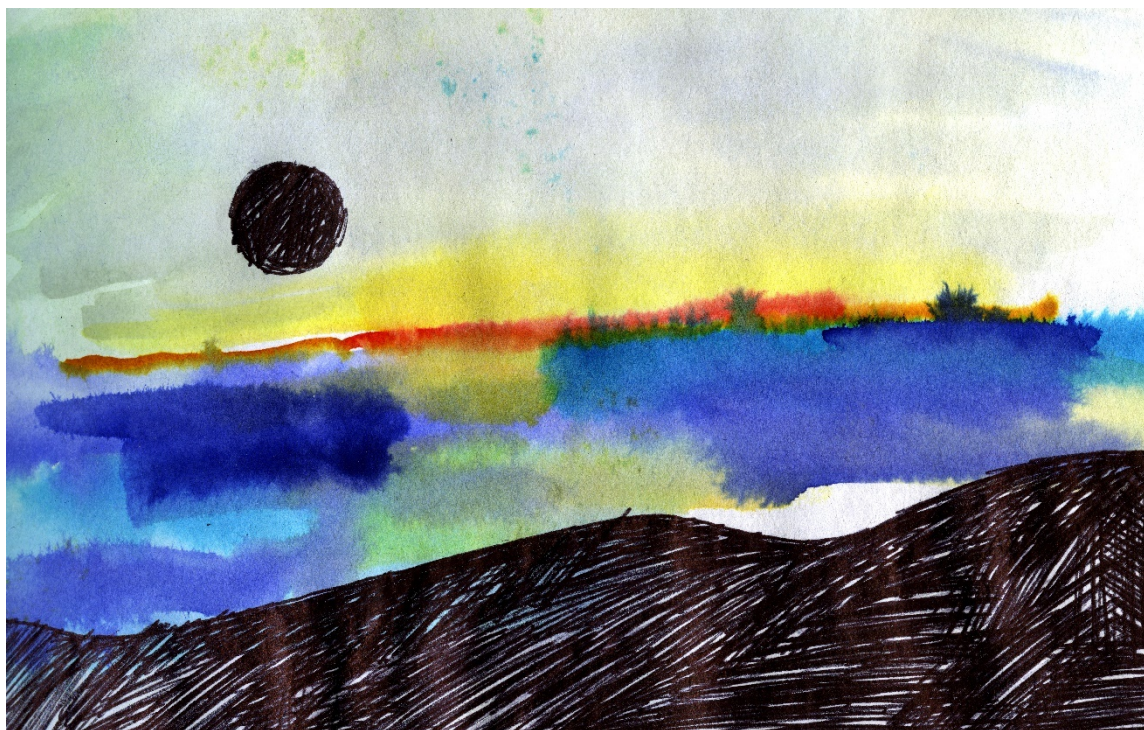
Skicování bylo ve svých počátcích hodně nesourodé a proto jsem se snažila najít sjednocující prvek, který by utvořil z maleb ucelenou kolekci. Další vznikající návrhy na ilustrace byly opět akvarelového charakteru, tentokrát doplněné kresbou úzkým černým fixem.

Obrázek 26. Návrh na ilustraci islandské krajiny, Snæfellsnes Peninsula, akvarel v kombinaci s fixem

Obrázek 27. Návrh na ilustraci islandské krajiny, Vestrahorn, akvarel v kombinaci s fixem

Obrázek 28. Návrh na ilustraci islandské krajiny, Breiðamerkursandur, akvarel v kombinaci s fixem

Ani tento způsob však nesplňoval moje představy. Dlouho jsem hledala cestu, která by mi dala v tvorbě ten správný směr. Až jsem se dostala k formátu čtverce, který mi sám o sobě připomínal jakousi rovnováhu mezi Islandčany a jejich přírodou, kterou dodnes obdivuji. Nadále jsem pokračovala v akvarelu, tentokrát však bez kombinace s jakoukoli další technikou a už ve sjednoceném, tedy čtvercovém formátu. Ten jsem poté použila při tvorbě všech produktů celé kolekce jako hlavní sjednocující prvek.

Obrázek 29. Návrh na ilustraci islandské krajiny, motiv polární záře, akvarel

Obrázek 30. Návrh na ilustraci islandské krajiny, motiv východu slunce, akvarel

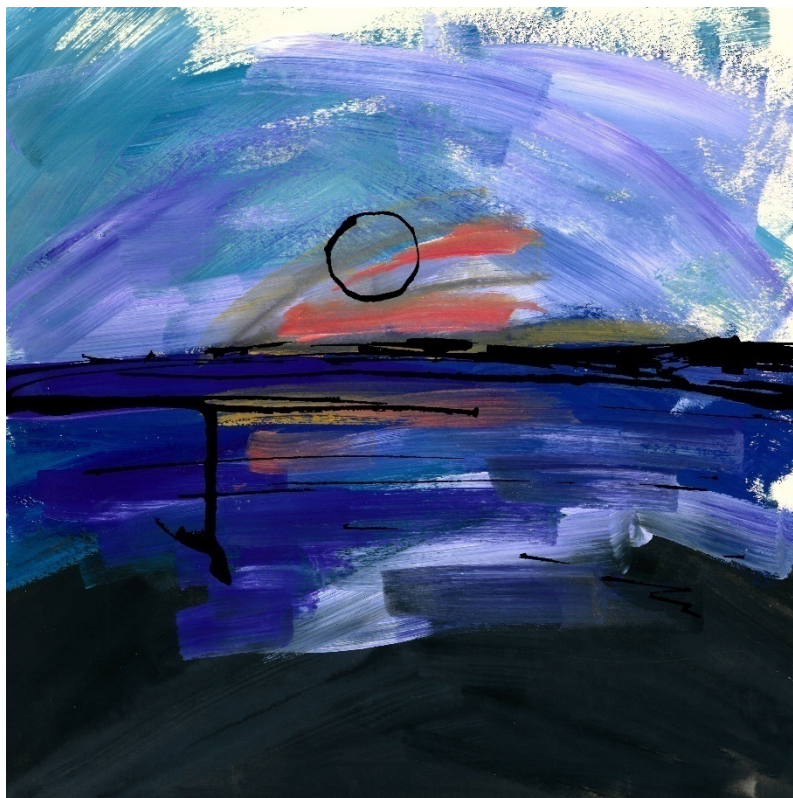

Obrázek 31. Návrh na ilustraci islandské krajiny, oblast kolem Hali, akvarel

Ačkoli se tvorba již zdála sjednocená, stále pro mne nepředstavovala konečnou podobu. A tak jsem se od akvarelu dostala k akrylovým barvám, které mi nabídly zcela nový postup, rozdílné tahy štětcem a odlišnou širší paletu barev. Postupem času pak vzniklo přes dvacet maleb ve formátu čtverce velikosti 297 × 297. Z těchto dvaceti jsem vybrala finálních patnáct, ze kterých jsem vytvořila celou kolekci. K těmto konečným malbám jsem dodělala cyklus kreseb tuší. Tyto hotové práce jsem naskenovala a v počítači jsem pak kresby zakomponovala do maleb, čímž jsem vytvořila již finální ilustrace. Na následujících stránkách představím šestnáct ilustrací, ze kterých jsem vytvořila kolekci islandských suvenýru, tedy pohlednice, záložky do knihy, pexeso, magnety, odznaky a nálepky. Každá ilustrace představuje jiné místo, jež jsem na Islandu navštívila. Většina zobrazuje místa z oblasti Hali, kde jsem trávila nejvíce času z celého pobytu, tudíž se k němu ve svých vzpomínkách stále nejvíce navracím. V dalších pak pracuji s motivem polární záře a s tolik oblíbenými východy a západy slunce. Ilustrace jsou spíše abstraktního charakteru, a to proto, aby podnítky divákovu fantazii a představivost. Jde o to, aby si člověk při pohledu na malbu v kombinaci s kresbou dokázal představit místo, a to nejen jak vypadá, ale i atmosféru, jakou při jeho návštěvě pociťoval, jakou cítil vůni, jaké bylo počasí, zda foukal vítr či svítilo slunce. A celkově i třeba to, jak se v daném okamžiku cítil, na co myslel.

Obrázek 32. Finální ilustrace, oblast kolem Hali, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 33. Finální ilustrace, Breiðamerkursandur, západ slunce, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 34. Finální ilustrace, oblast kolem Hali, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

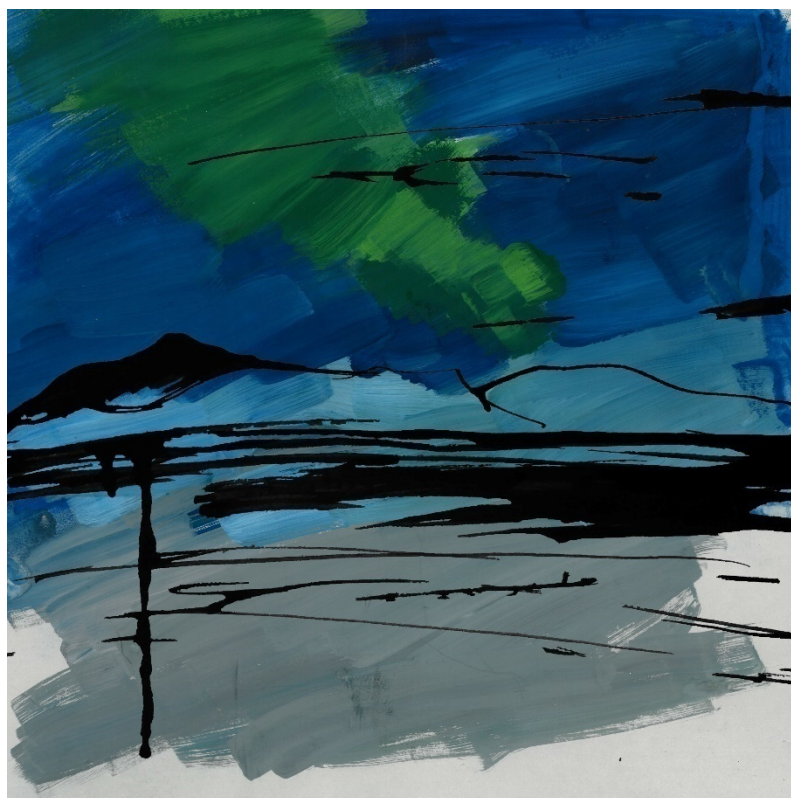
Obrázek 35. Finální ilustrace, Snæfellsnes Peninsula, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 36. Finální ilustrace, oblast kolem Hali, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 37. Finální ilustrace, Breiðamerkursandur, východ slunce, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 38. Finální ilustrace, ledovec Vatnajökull, polární záře, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

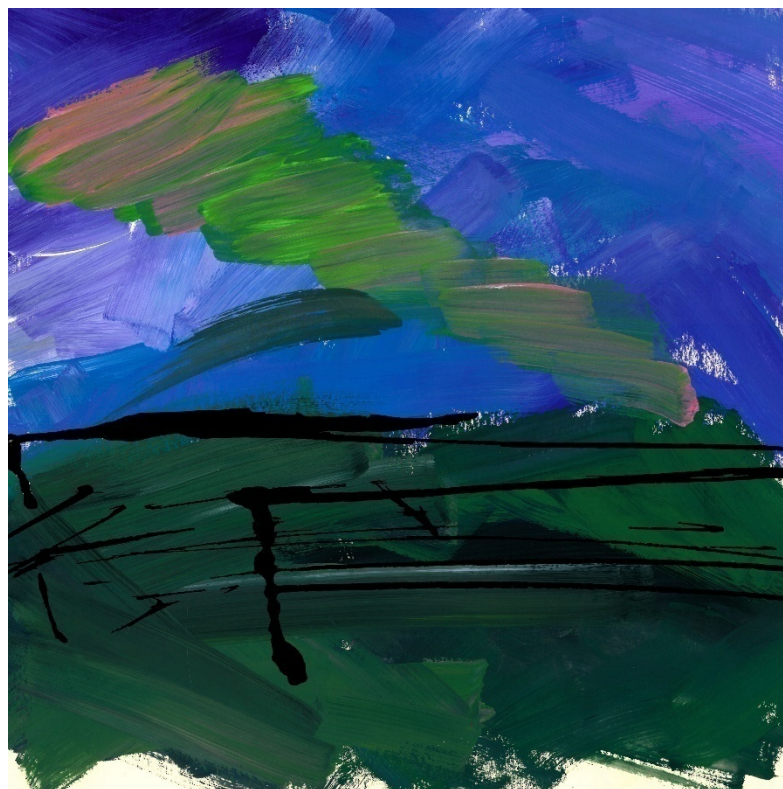
Obrázek 39. Finální ilustrace, oblast kolem Hali, západ slunce, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 40. Finální ilustrace, Vestrahorn, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 41. Finální ilustrace, Reynisfjara, východ slunce, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 42. Finální ilustrace, oblast kolem Hali, polární záře, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 43. Finální ilustrace, oblast kolem Hali, východ slunce, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 44. Finální ilustrace, oblast kolem Hali, polární záře, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 45. Finální ilustrace, Jökulsárlón, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Obrázek 46. Finální ilustrace, Landmannalaugar, malba akrylem v kombinaci s kresbou tuší

Ilustracemi to však nekončilo. Dalším krokem při tvorbě této práce bylo navrhnout komplexní design, který by jednotlivé výrobky spojil a dodal tak celé kolekci jednotný ráz. Chtěla jsem však docílit jednoduchého vzhledu a minimálního množství textu, aby vynikly jednotlivé malby, které jsou hlavní náplní kolekce.

Při kresbě tuší jsem úplnou náhodou zcela automaticky nakreslila motiv srdce, který je v dnešní době snad nejrozšířenějším motivem v tvorbě suvenýrů. Srdíčko pak představuje slovo *love* (láska) a používá se ve spojení *I love Iceland* nebo jen *Love Iceland* (I ♥ Iceland nebo jen ♥ Iceland). Srdce je nakreslené tuší, stejně jako zbytek kreseb, které doplňují malované ilustrace. Použila jsem spojení *love Iceland*, tedy srdce a nápis Iceland, u kterého jsem použila font Amatic, jenž má charakter ručně psaného písma. Autor fontu Vernon Adams toto písmo zveřejnil v roce 2012⁴⁹. Font svým vzhledem, dle mého názoru, dotváří soubor suvenýrů a svojí jednoduchostí a čistým designem nechává prostor výrazným ilustracím, aniž by na sebe příliš stahoval pozornost. Celé spojení *love Iceland* jsem umístila na ručně malovaný podklad různých barevností, opět samozřejmě čtvercového formátu. Tento motiv se pak stal jedním z obrázků pexesa. Dále byl použit při

⁴⁹Font Squirrel[online]. 30. 3. 2012 [cit. 4. 1. 2018]. Dostupné z: <<https://www.fontsquirrel.com/fonts/amatic>>.

tvorbě magnetů, odznaků i nálepek. Zároveň se stal spojovacím a charakteristickým prvkem celé kolekce. Podmalba těchto motivů byla pak zároveň použita i jako zadní strana pexesa.

Obrázek 47. Finální ilustrace, ♥ Iceland, zelený podklad

Obrázek 48. Finální ilustrace, ♥ Iceland, modrý podklad

Obrázek 49. Finální ilustrace, ♥ Iceland, oranžový podklad

Dalším spojovacím prvkem se stal přebal pexesa a také přebal balíčku pohlednic. Obálka pexesa je nazvaná *Let's play it* (zahraj si to), obálka pohlednic pak *Let's send it* (pošli to). Názvy jsou zároveň i jakýmsi popudem nebo výzvou pro kupujícího.

Co se týče grafického zpracování zadní strany pohlednic, opět jsem pracovala ve stejném duchu. Zcela jednoduchý vzhled poskytující pár řádků pro adresu příjemce, čtvereček vyhražující místo na známku a malý nápis, který na mě upozorňuje jako na autorku. Pohlednice si zájemce může koupit buď jako balíček, v němž nalezne šest pohlednic, které jsou perforované tak, aby se daly z obálky vytrhnout, nebo lze pohlednice koupit samostatně po jednom kuse. Grafický vzhled jednotlivých přebalů i zadní strany pohlednic přikládám v obrazové příloze na konci této kapitoly.

Jednotlivé produkty kolekce vycházejí ze zmíněných patnácti ilustrací, kdy pexeso obsahuje všechny z nich. Celkem, tedy i s obrázkem zobrazující motiv *love Iceland*, pexeso tvoří šestnáct kousků. Podle pravidel hry je každý obrázek v balíčku samozřejmě dvakrát a tak se tedy dostáváme na počet dvaatřiceti obrázků. Hra je určena především k zabavení turistů při špatném počasí nebo například při čekání na smlouvanou organizovanou túru. Ilustrace jsou složité na rozeznání, což komplikuje náročnost hry. A právě proto jsem zvolila takovýto počet. Hra je zároveň náročná, ale menší počet jednotlivých obrázků celkově hru zrychlí. Rozmanitost jednotlivých ilustrací dělá pexeso

zábavnější. Spoluhráči mohou jednotlivé snímky komentovat, hádat o jaké místo se jedná, nebo co jim daný motiv připomíná, což je jistě podnět k diskuzi a komunikaci mezi jednotlivými hráči. Záložky, nálepky, magnety, odznaky i nálepky pak zobrazují pouze vybrané ilustrace.

Jako jazyk všech názvů a popisů jsem zvolila angličtinu a to ze zcela jasného důvodu. Je to komunikační nástroj používaný mezi lidmi z celého světa a v dnešní době je již natolik rozšířená, že jednoduchým pojmům rozumí téměř každý. A i přes to, že se jedná o suvenýry prodávané na Islandu, většina turistů, pro které jsou upomínkové předměty určeny, pochází z Ameriky nebo Asie.

Při samotné výrobě suvenýrů jsem spolupracovala s několika společnostmi, jelikož nikdo nenabízel všechny služby, které jsem požadovala. Odznaky a magnety vznikly díky spolupráci s panem Michalem Švábenickým, se kterým jsem měla možnost komunikovat pouze přes email, ale navzdory tomu odvedl skvělou práci a s výsledkem jsem byla spokojena hned napoprvé. Proto mu patří moje velké díky. Co se týče tisku zbytku suvenýrů, obrátila jsem se na olomouckou firmu Centrum grafických papírů. Mé díky si tentokrát zaslouží pan Juraj Šefčík, ale i ostatní členové celého firemního týmu. Tisk byl náročný a to především kvůli výběru papíru. Vybrala jsem recyklovaný papír, který mi seděl k celkové koncepci a vzhledu suvenýrů, zároveň jsem chtěla recyklovaným papírem zdůraznit ohleduplnost Islandců k jejich krajině. Kvůli tloušťce i materiálu bylo u tisku náročné docílit přesného vzájemného soutisku u oboustranných produktů, zejména potom u pexesa. Díky trpělivosti pana Šefčíka se vše podařilo dovést ke zdárnému cíli a tisky dopadly nad moje očekávání. V Centru grafických papírů mi také pomohli s výběrem papíru na přebaly jednotlivých balíčků i s výběrem vazby.

V úplném závěru jsem doplnila záložky o malé provázky taktéž přírodního charakteru tak, aby doplňovaly celý vzhled kolekce. Provázek byl použit zejména kvůli funkčnosti záložek, aby čtenář při použití lehce našel stranu, na které skončil.

V části Obrazové přílohy věnuji několik stran fotografiím, na nichž zobrazuji hotové upomínkové předměty, tedy celou komplexní kolekci. Fotografie ukazují nejen celé produkty, ale i jednotlivé detaily. Plakát, který představuje souhrn všech vyrobených produktů a je prostředkem finální prezentace není kvůli velikosti vložen přímo do textu. K nahlédnutí je uložen na přiloženém CD.

3.3 Význam práce

Již v úvodu celé bakalářské práce jsem zmínila důvody, které mě vedly k podstatě a samotnému nápadu. Lidé dnes neustále cestují napříč celým světem. Až na Islandu jsem se setkala s turismem z druhé strany, z pohledu člověka, který se stará o lidi na cestách. Až tam jsem si poprvé všimla, jaké sumy utratí výletníci na svých cestách. Přála bych si, aby se moje kolekce islandských suvenýrů stala pro turisty originálním dárkem pro blízké osoby. Dárkem, který má nápad a zahrnuje určité vzpomínky, zkušenosti a možná i nostalgii člověka, jenž prožil na Islandu důležitou etapu svého života. Doufám, že mé upomínkové předměty jednou dají lidem impuls, aby přemýšleli nad tím, za co utrácejí našetřené úspory při cestování a možná do budoucna investují peníze do kvalitnějších dárků, které za sebou mají nějaký příběh i duši samotného autora.

4 Závěr

Celý proces tvorby mi přinesl především nové zkušenosti, ale zároveň se tato práce pro mě stala řeckně splněným snem. Již při pobytu na Islandu se mi tento nápad zrodil v hlavě a proto je pro mne stále neuvěřitelné, že se mi ho, po tolika letech, podařilo zrealizovat. Bakalářská práce mi poskytla čas pro tvorbu a taky především přesný termín pro dokončení, což mi pomohlo práci dovést do cíle.

Při procesu a tvorbě spojené s prací jsem se naučila mnohé. Získala jsem zkušenosti ve spolupráci s firmami při tisku a výrobě produktů. Je velmi náročné zkoordinovat vlastní představy a práci jiných lidí. Díky velice dobré vzájemné komunikaci byla výroba naštěstí dotažena do očekávaného výsledku.

Co se týče procesu výroby a tvoření, velmi se mi líbila rozmanitost práce, kterou mi toto téma nabídlo. Celý proces mě od počátku bavil. Měla jsem možnost malovat i kreslit a využít tak obou technik, které jsou pro moji tvorbu stěžejní. Poté jsem se dostala i ke grafické úpravě výrobků, tedy k práci v počítači s grafickými programy. Tvořila jsem v balíčku od Adobe, v Adobe Illustratoru, Indesignu a Photoshopu. Díky tomu jsem měla možnost využít znalosti ze střední školy, kde jsem studovala obor Grafický design, a opět si v těchto programech rozšířit obzory.

Při psaní doprovodného textu jsem se pak dozvěděla zajímavosti související s pohlednicemi i s jejich historií. Zjistila jsem mnohé o prodeji suvenýrů u nás, seznámila jsem se s inspirujícími výtvarníky a poznala jsem originální prodejny zaměřující se na výrobky určené pro turisty nejen v Praze.

Jak jsem již podotýkala, práce a celý proces tvorby se pro mě stal zábavou a o to více jsem spokojená se samotným výsledkem. Finální podoba suvenýrů naplnila mé cíle i očekávání a do budoucna bych ráda celou kolekci rozšířila, popřípadě udělala další, tematicky podobnou avšak s odlišným designem. V plánu mám i návrat na Island, kde bych svoji práci ráda představila svým bývalým zaměstnavatelům. A kdo ví, třeba se jednou moje výrobky budou prodávat, třeba je budou kupovat turisté a vozit je do svých rodných zemí jako dárky pro své blízké. Možná moje pohlednice jednoho dne přeletí celý svět a budou vyprávět příběh, jenž se stal mojí múzou a inspirací.

5 Obrazové přílohy

Obrázek 50. Finální produkty

Obrázek 51. Finální produkty

Obrázek 52. Finální produkty

Obrázek 53. Finální produkty

Obrázek 54. Finální produkty

Obrázek 55. Finální produkty

Obrázek 56. Finální produkty

Obrázek 57. Finální produkty

Obrázek 58. Finální produkty

Obrázek 59. Finální produkty

Obrázek 60. Finální produkty

Obrázek 61. Finální produkty

Obrázek 62. Finální produkty

Obrázek 63. Finální produkty

Obrázek 64. Finální produkty, záložky do knihy

Obrázek 65. Finální produkty, záložky do knihy

Obrázek 66. Finální produkty, záložky do knihy

Obrázek 67. Finální produkty, pohlednice

Obrázek 68. Finální produkty, pohlednice

Obrázek 69. Finální produkty, pohlednice

Obrázek 70. Finální produkty, pohlednice

Obrázek 71. Finální produkty, pexeso

Obrázek 72. Finální produkty, pexeso

Obrázek 73. Finální produkty, pexeso

Obrázek 74. Finální produkty, pexeso

Obrázek 75. Finální produkty, pexeso

Obrázek 76. Finální produkty, pexeso

Obrázek 77. Finální produkty, placky a magnety

Obrázek 78. Finální produkty, placky a magnety

Obrázek 79. Finální produkty, placky a magnety

Obrázek 80. Finální produkty, přebal balíčku pohlednic

Obrázek 81. Finální produkty, přebal balíčku pexesa

Obrázek 82. Finální produkty, záložky do knihy

Obrázek 83. Finální produkty, vnitřní strany balíčku pexesa

Obrázek 84. Finální produkty, přebal a vnitřní strany balíčku pexesa

Obrázek 85. Finální produkty, vnitřní strany balíčku pohlednic

Obrázek 86. Finální produkty, vnitřní strany balíčku pohlednic

Obrázek 87. Pohlednice na Islandu

Obrázek 88. Pohlednice na Islandu

Obrázek 89. Pohlednice na Islandu

Obrázek 90. Pohlednice na Islandu

6 Použitá literatura

BALLESTAR, Vicente B. a Jordi VIGUÉ. *Kresba: kompletní průvodce technikami kresby*. Čestlice: Rebo, 2005. ISBN 80-7234-411-0.

BALLESTAR, Vicente B. a Jordi VIGUÉ. *Malba: kompletní průvodce technikami malby*. Čestlice: Rebo, 2005. ISBN 80-7234-412-9.

BALLESTAR, Vicente B. a Jordi VIGUÉ. *Skici: kompletní průvodce skicováním*. Čestlice: Rebo, 2005. ISBN 80-7234-431-5.

BARBER, Barrington. *Základy kresby krajiny: praktická příručka*. Praha: Svojtka & Co., 2007. ISBN 978-80-7352-382-4.

BOSBOOM, Theo. *Iceland pure: photography by Theo Bosboom*. Netherlands: DDB Publishers, 2012. ISBN 9789081947312.

CSICSELY, Lukáš, HUJELA, Martin, MIKYSKA, Ian. *Lustr 4: Festival ilustrace 2017*. Praha, 2017.

HOFFMANN, Bohuslav. *Český umělec Mikoláš Aleš: (1852-1913)*. Blatná: Blatenská tiskárna pro město Mirovice, 2013. ISBN 978-80-87603-02-4.

KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. ISBN 9788090303355.

KRAUS, Jiří. *Nový akademický slovník cizích slov: [A-Ž: studentské vydání]*. Praha: Academia, 2006. 879 s. ISBN 80-200-1415-2.

MATYÁŠOVÁ, Eva. *Naivní malířství: soudobé české umění*. Praha: Odeon, 1986. ISBN 01-530-86.

NÝDL, Miroslav. *Současná známková tvorba: soudobé české umění*. Praha: Odeon, 1978. ISBN 01-530-78.

PARRAMÓN, José María a Julio QUESADA. *Jak malovat krajinu akvarelem*. Praha: Svojtka a Vašut, 1996. Jak na to (Svojtka a Vašut). ISBN 80-7180-077-5.

STEHLÍKOVÁ, Blanka. *Ilustrace: soudobé české umění*. Praha: Odeon, 1984. ISBN 01-505-84.

SŮVA, Josef a Miroslav KLOUDA. *Obrazy mé krajiny*. Hradec Králové: Kruh, 1984. ISBN 46-004-84.

TICHÁK, Milan a Pavel VINKLÁT. *Album starých pohlednic Olomoucko: soudobé české umění*. Liberec: Litografie Graphic DTP studio, 2001. ISBN 80-86424-16-2.

VERNE, Jules. *Cesta do středu Země*. Přeložil Jiří ŽÁK. Praha: XYZ, 2017. ISBN 978-80-7505-815-7.

VIMR, Vladimír. *Malá galerie českých malířů: soudobé české umění*. Praha: ROH, 1980. ISBN 24-032-80.

VLČKOVÁ, Lucie. *Vojtěch Preissig*. Řevnice: Arbor vitae, 2012. ISBN 978-80-7467-031-2.

7 Použité internetové zdroje

BÁRTOVÁ, Dominika. Lípa jako byznys plán aneb Příběh suvenýrů s dotykem Česka. *Forbes* [online]. 1. 6. 2016 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.forbes.cz/byznys-lipa-suvenyry>>.

Emma Block [online]. 2017 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.emmablock.co.uk>>.

Facebook [online]. 2018 [cit. 23.3. 2018] Dostupné z: <https://www.facebook.com/pg/lipastore/about/?ref=page_internal>.

Font Squirrel [online]. 30. 3. 2012 [cit. 4. 1. 2018]. Dostupné z: <<https://www.fontsquirrel.com/fonts/amatic>>.

Kirinote.blogspot.com [online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://kirinote.blogspot.cz>>.

Konto Bariéry [online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.kontobariery.cz/Projekty/Czech-Buddy.aspx>>.

KUDRNOVSKÁ, M. Co si od nás cizinci nejčastěji odváží? *Haló noviny* [online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.halonoviny.cz/articles/view/8189385>>.

Lara Cameron [online]. 2010 [cit. 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://laracameron.com/index.php?p=home>>.

Lípa Store [online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.lipastore.cz/>>.

Maxwell Illustration [online]. 17. 3. 2016. [cit. 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://maxwellillustration.com/about/>>.

MÍŠA. Věděli jste, že Brno má fakt boží suvenýry? *CoolBrnoBlog* [online]. 29. 9. 2017 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.coolbrnoblog.cz/vedeli-jste-ze-brno-ma-fakt-bozi-suvenyry/>>.

Moo.com [online]. 2018 [cit. 22.3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.moo.com/us/>>.

PETROVIC, K. 15 Postcards That Have Personality. *Printaholic.com* [online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.printaholic.com/15-postcards-that-have-personality/>>.

Postcrossing.cz [online]. 2018 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://postcrossing.cz/co-je-to-postcrossing/>>.cz

Pragtique [online]. 2017 [cit. 23.3. 2018]. Dostupné z: <<http://pragtique.cz/o-nas/>>.

RICHMANN-ABDOU, Kelly. Traveling illustrator skillfully sketches postcards of cities he visits in Europe. *My modern met* [online]. 8.2.2017, [cit. 3.2.2018]. Dostupné z: <<https://mymodernmet.com/maxwell-tilse-illustrated-postcards/>>.

SCHNEIDEROVÁ, Tereza. Suvenýry s vkusem. Obchod Pragtique ožívuje městské legendy. *Insidecor* [online]. 20. 4. 2017 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.insidecor.cz/blog/suvenyry-s-vkusem-obchod-pragtique-ozivuje-mestske-legendy/>>.

8 Zdroje obrazové dokumentace

Obrázek 1. - 9.

KARPAŠ, Roman. *Pohlednice: historie lístků, které zmenšily svět*. Liberec: RK, 2005. ISBN 9788090303355.

Obrázek 10. - 12.

Maxwell Illustration [online]. 17. 3. 2016. [cit. 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://maxwellillustration.com/about/>>.

Obrázek 13. - 14.

Lara Cameron [online]. 2010 [cit. 22. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://laracameron.com/index.php?p=home>>.

Obrázek 15. - 16.

Emma Block [online]. 2017 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.emmablock.co.uk>>.

Obrázek 17. - 18.

Pragtique [online]. 2017 [cit. 23.3. 2018]. Dostupné z: <<http://pragtique.cz/o-nas/>>.

Obrázek 19. - 20.

BÁRTOVÁ, Dominika. Lípa jako byznys plán aneb Příběh suvenýrů s dotykem Česka. *Forbes* [online]. 1. 6. 2016 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<http://www.forbes.cz/byznys-lipa-suvenyry>>.

Obrázek 21. - 22.

MÍŠA. Věděli jste, že Brno má fakt boží suvenýry? *CoolBrnoBlog* [online]. 29. 9. 2017 [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.coolbrnoblog.cz/vedeli-jste-ze-brno-ma-fakt-bozi-suvenyry/>>.

Obrázek 23. - 49.

Vlastní skici, návrhy a ilustrace

Obrázek 50. - 86.

Fotografie Kristýna Veselá (Christina Photography)

Obrázek 87. - 90.

Fotografie Tomáš Kocián

9 Anotace

Jméno a příjmení:	Monika Re
Katedra:	Katedra výtvarné výchovy
Vedoucí práce:	MgA. Robert Buček, Ph.D
Rok obhajoby:	2018

Název práce:	Vzpomínky ze severu - islandské pohlednice a upomínkové předměty
Název práce v anglickém jazyce:	Memories from the North - Icelandic postcards and souvenirs
Anotace práce:	Bakalářská práce obsahuje dvě části - praktickou a teoretickou. Praktickou část tvoří tištěné pohlednice a další upomínkové předměty a také plakát s přehledem všech hotových výrobků. V teoretické části se pak věnuji tématům z historie pohlednic, autory, zabývajícími se podobnými náměty, dále na textový popis postupu i vývoje práce a na její význam.
Klíčová slova:	Ilustrace, Island, pohlednice, suvenýr, upomínkový předmět
Anotace práce v anglickém jazyce:	The Bachelor thesis consists of two parts – theoretical and practical. The practical part is formed by printed postcards, other souvenirs and also the poster with the overview of all finished products. Then, in the theoretical part, I deal with topics of the postcard history, authors interested in similar themes and also the description of the process and progress of the thesis and its meaning.
Klíčová slova v anglickém jazyce:	Illustration, Iceland, postcard, souvenir, souvenir item
Přílohy vázané v práci:	CD - obrazové přílohy
Rozsah práce:	81 stran
Jazyk práce:	Český